

Germana Esperanto-Biblioteko
Deutsche Esperanto-Bibliothek · Aalen

**Kolokvo pri Esperantaj bibliotekoj
kaj arkivoj · Vieno 2007/10/19-20**

**„La stato de la Germana Esperanto-
Biblioteko en Aalen fine de 2007”**

Utho Maier, Karl Heinz Schaeffer

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Esperanta libro-produktado:

1888 - jam	29 libroj
1895 -	75 libroj
1912 - entute	1.989 Esperanto-libroj

- grandaj Esperanto-bibliotekoj (krom nia):

Barlaston (Biblioteko Butler)
IEMW en Vieno
Sofio
La Chaux-de-Fonds
Biblioteko Hector Hodler

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- rimarkindaj havaĵoj en Germanujo:

Bayerische Staatsbibliothek (Bavara Ŝtata Biblioteko) Munkeno

la bibliotekoj de la universitatoj Kolonjo, Munkeno,
Saarbrücken kaj Frankfurto

plej ampleksa Germana kolekto:

Germana Esperanto-Biblioteko Aalen
(=Biblioteko de la Germana Esperanto-Instituto)

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (1)

1906

restarigo de Esperanto-societo Dresdena (Albert Schramm)

Biblioteko de la Saksa Esperanto-Instituto,

fondita de Schramm en Aŭgusto 1908

= unua oficiala Esperanto-Biblioteko en Germanujo

nova nomo post la unua mondmilito:

”Esperanto-Instituto por la Germana Regno”

nova direktoro: Johannes Dietterle

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (2)

5.07.1936

ĉiuj asocioj de artefaritaj lingvoj estis dissolvitaj

⇒ fino de la Esperanto-Instituto

solvo por eviti la „makulaturigon“:

Prusa Ŝtata Biblioteko en Berlino transprenis donace la pli ol 3 mil bibliotekajn unuojn, kie ili ankoraŭ hodiaŭ troviĝas

⇒ sukcesa savo de forbruligado, sed tamen „perdo“ por ni

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (3)

9-a de Januaro 1948 en Munkeno:
refondo de Germana Esperanto-Instituto

modesta bazo:

- donacoj de eksterlandaj Esperanto-organizaĵoj kaj de Germanaj Esperantistoj
- i.a. plene la bibliotekoj de
Siegfried Ziegler (1902-1984, Munkeno)
Leo Blaas (1891-1951, Innsbruck)
Felix Epstein (1882-1982, Hamburgo)
Hans Rausch (-1988, Kolonjo)

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (4)

1953

Siegfried Ziegler,
estro de la Germana Esperanto-Instituto, rezignas pri sia ofico

sekvoj:

⇒ fermo de la biblioteko

⇒ depono en diversaj „Munkenaj keloj”

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (5)

1967

la Germana Esperanto-Asociola decidis rekonstrui
la bibliotekon de la Germana Esperanto-Instituto:

- „establo de biblioteko kun daŭra funkcio“
- bazo: la skatolaj havaĵoj restintaj en Munkenaj keloj

nova direktoro:

pastoro Adolf Burkhardt (1929-2004)

3-a de Novembro 1967

komenco kun 185 kg da libroj, kome broŝuroj kaj gazetoj
en 17 skatoloj, sen ordo kaj nur parte markitaj

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (6)

klasifa laboro ek de somero 1968

kune kun Reinhard Haupenthal (1945-)

apliko de Universala Dekuma Klasifo (UDK)
en formo adaptita al Esperantaj temoj,

kiun siatempe por la biblioteko de Brita Esperanto-Asocio
proponis Montagu Christie Butler (1884-1970)

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (7)

aldono de krom-signoj (= sigloj)
por klare distingi inter libroj, gazetoj ktp.
en maniero, kiu similas al tiu de Montagu Christie Butler

komenco de surpapera slipara katalogo
ek de 1968

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (8)

listigo de niaj sigloj laŭ la nuna stato:

A	afiŝoj kaj kalendaroj grandformataj	TC	kompaktdiskoj, CD
AR	arkivaĵoj	TD	(son-)diskoj
E	Esperanto	TK	(son-)kasedoj
LB	el la biblioteko de Leo Blaas	TM	mini-diskoj
P	aliaj planlingvoj	TS	softvaro, diskedoj
TAS	trovebla ankaŭ sub (<i>do fakte montrilo</i>)	TV	videobendoj kaj –kasedoj
TB	(son-)bendoj	X	titoloj kun aŭtografoj

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (9)

forigo de la gazetoj el la elektronika katalogo "libroj"
kaj
registrado en aparta katalogo,
iom modifita pro adapto al ties specifaj bezonoj

⇒ du katalogoj:

AAGAZ pri la registritaj gazetoj
kaj

AALIB pri la libroj (aŭ pli precize: la resto en nia bretaro)

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (10)

post emeritiĝo de Burkhardt:

translokigo al Aalen,
kontrakto inter la urbo Aalen kaj la Germanaj Esperanto-
institucioj, unue valida por 10 jaroj

stato de la biblioteko de tiam:
daŭra pruntaĵo al la urbo Aalen
proprietulo restas la Germana Esperanto-Instituto

solena subskribo sur tiu kontrakto je 08.07.1989

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Historio de Germana Esperanto-Biblioteko (11)

je 15-a de Decembro 1989:

solena inaŭguro de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen

samtempe preta:

la unua presita katalogo en libroformo,

baze de la laboro de Martin Weichert (per DBase3)

bonvena donaco de la urbo:

nova "Kompaktus"-bretaro en valoro de

30 mil Germanaj markoj kaj ĉiujara buĝeto de 3 mil markoj

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Aktuala stato (1)

komparo de la kvanto (havaĵo) je diversaj datoj:

1.200 titoloj en 1918
3.000 titoloj en 1936
2.000 titoloj en 1967
10.000 titoloj en 1989

kaj fine de 2007 (preskaŭ)
41.000 bibliotekaj unuoj

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Aktuala stato (2)

regula buĝeto

baze de urbo Aalen kaj Germana Esperanto-Aocio

regule 5 kunlaborantoj, honorofice:

Helga Czirn-Terpitz

Jürgen Bauer

Hedwig Schaeffer

Karl Heinz Schaeffer (financoj, afergvidanto)

Utho Maier (nova direktoro, komputoraj laboroj kaj problemoj)

modela kunlaboro kun la urba biblioteko:

libroriparoj, uzado de laborkabinetoj, de kopiiloj, telepruntado

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Aktuala stato (3)

stato de katalogo elektronika:

en 1989: 6.656 bibliotekaj unuoj laŭ stato de 1985
(spicita per tajperaroj, sed tamen jam efike uzebla)

nun, post 18 jaroj:

baldaŭ ni atingos la kvanton de 21.000 kurantaj numeroj

⇒ tiom da diversaj titoloj en la biblioteka stoko,
kun duaj aŭ triaj ekzempleroj

definitiva fino de aktuala slipara katalogo (sur papero)

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Aktuala stato (4)

daŭra kresko de aparta katalogo pri la gazetaro

inter la libroj nun tute ne plu enestas ekzempleroj de la iamaj klasifo-formoj "F", "G" kaj "L"

2003

tiu ĉi katalogparto jam enhavis pli ol 2.300 gazetojn (parte kompletajn jarkolektojn, ofte pli ol dufoje, parte nur unuopajn kajerojn el iu ajn jaro)

Aprilo 2002

presita katalogo „gazetoj“ kun 2185 titoloj

fine de 2006

6.221 kompletaj jarkolektoj, krom 1.934 duoblaj

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Aktuala stato (5)

plia statistiko (sen nombroj):

regule alvenas petslipoj el la teleprunta reto
apenaŭ okazis ne-kontentige plenumebaj petoj

la plej kompleta (?, Germana) biblioteko pri
Esperantologio, interlingvistiko kaj la diversaj planlingvoj

amplekso de nia biblioteko
baldaŭ atingos la kvanton de 41 mil bibliotekaj unuoj

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Aktuala stato (6)

plej aktualaj informoj pri la stato de niaj katalogoj:
ne plu surpapera katalogo kompleta (je iu iom freŝa dato)

AAGAZ:

por la ĉe-bretara laboro, en februaro 2007 ni presis liston de aagaz, kiu rezulte havis ĉirkaŭ 500 paĝojn

AALIB:

presante liston de mallongigitaj titoloj (por interna uzado, en decembro 2006) ni atingis jam la amplekson de 1.595 paĝoj,

⇒ rezigno pri produktado de tia listo
(eble pli ol la dekobla amplekso)

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Aktuala stato (7)

Tamen nun haveblaj: 2 dosieroj en nia retejo

- 1• listigo de AAGAZ je stato 2007-Aprilo-27 kaj
- 2• listigo de AALIB je stato de 2007-Majo-01.

la 1-a kiel subteno por la laboro de d-ro Árpád Máthé,
preparanta gravan eldonon, nome superrigardon pri la tuta
Esperanto-gazetaro, omaĝe al la antaŭ kvin jaroj mortinta
Luis Hernández Yzal

= katalogo-datoj, aparte prilaboritaj por pli konvena uzado,
legeblaj per la normala Notepad de Windows_XP
aŭ la Unired de s-ano Jurij Finkel, enhavo libere uzebla

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Aktuala stato (8)

Tamen nun haveblaj: 2 dosieroj en nia retejo

- 1· listigo de AAGAZ je stato 2007-Aprilo-27 kaj
- 2· listigo de AALIB je stato de 2007-Majo-01.

la 2-a, simile produktita, sed vere ege ampleksa

= katalogo-datoj, NE plu prilaboritaj, sed ankaŭ legeblaj ...

- Aalen fakte ne estas granda urbo kaj neniu kontestas, ke la prizorgantoj de GEB estas amatoroj

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Perspektivoj

la Germana Esperanto-Biblioteko Aalen
estas en bonaj manoj kun taŭga hejmo
ĝuas favorajn kondiĉojn

regula jara buĝeto de ĉirkaŭ 3.545 €

biblioteka (amatora) personaro estas je dispono

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Resumo tipologia (1)
laŭ „distingaj kriterioj kaj la tipologio“ proponitaj de Detlev Blanke

Tipo	kutima biblioteko, nek muzeo nek arkivo
Jura statuso	propraĵo de la Germana Esperanto-Instituto, kiu mem estas parto de la D.E.B. e.V. (Germana Esperanto-Asocio r.a.)
Amplekso	41 mil bibliotekaj unuoj, krome 6221 kompletaj gazet-jarkolektoj (plus 1934 duoblaĵoj kaj multaj ne-kompletaj jarkolektoj)
Specialiĝo	libroj kaj gazetoj en kaj pri la Internacia Lingvo Esperanto, krome: planlingvoj kaj lingvistiko
Registriĝo	katalogoj elektronikaj (libroj, gazetoj), tro ampleksaj por facile uzi en presita formo, rete havebla (kvankam ne ĉiam plej aktuale)
Kataloga tipo	→ registriĝo

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Resumo tipologia (2)

Ordigo	laŭ Universala Dekuma Klasifo (UDK) en la formo adaptita al Esperantaj temoj, kiun siatempe proponis Montagu Christie Butler
Flegateco	regule prizorgata flanke de volontuloj
Prizorgateco	→ flegateco
Priskribiteco	interrete per esperanto.de.nr , krome vidu nian bibliografian liston
Persona aliro	por scienca laboro post interkonsento kun la loka UEA-deligito, ne por vizitoj (biblioteko, nek muzeo nek arkivo!), → pruntservo
Pruntservo	prunteblaj estas la bibliotekaj unuoj post 1939 kaj la duoblaĵoj, prefere oni uzu la (inter-)nacion pruntoservon; la resto estas uzebla surloke → persona aliro

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Resumo tipologia (3)

Aktualeco kolekto daŭre aktualigata

Teknika ekipaĵo bretaro en konvena ejo kun fajro-alarmiloj, komputoroj, kopiilo, laborĉambretoj (sen bindiloj, mikrofotiloj)

Tipo de ejo facile trovebla, konvena, seka → teknika ekipaĵo

Memstareco memstara kolekto de la Germana Esperanto-Intituto

Stabileco → memstareco, financoj

Financoj regula buĝeto

Programfunkcio sen eldonejo aŭ klerigejo, sed kelkfoje eldoniĝas informbroŝuroj k.s. kaj okazas seminarioj kunlabore kun la surloka popol-klerejo

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Resumo tipologia (4)

Prestiĝo	en la (inter-)nacia biblioteka pejzaĝo bone konata kaj registrita (kp. Handbuch der historischen Buchbestände in Deutschland, vol. 7)
Kunlaboro	kontaktoj, kunlaboro kun aliaj bibliotekoj, interŝanĝo de duoblaĵoj, reciproka helpo ktp.
Uzateco	regule uzata (rekte per retleteraj kontaktoj kaj → pruntservo)
Geografia situo	relative facile atingebla (trafike)

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Resumo tipologia (5)

pri la aparte gravaj kriterioj ***jura statuso*** kaj ***memstareco***:

fakte, la kolekto „loĝas“ sub la tegmento de la urbobiblioteko Aalen (tipo 3.1), kaj estas do ***relative memstara kolekto en komunuma aŭ urba biblioteko***

subteno de la urbo Aalen, en formo de ĉiujara buĝeto kaj disponigo de la ejo

tamen estas kaj restos ĉiam la posedaĵo de la Germana Esperanto-Instituto, kiu mem estas jure institucio de la Germana Esperanto-Asocio r. a.

⇒ tute memstara kolekto koncerne al la urbo kaj ties biblioteko (ankaŭ tipo 5.2), estante ***posedaĵo de nacia neŝtata organizaĵo***

La stato de la Germana Esperanto-Biblioteko en Aalen fine de 2007

- Fino

Karaj kolegoj aŭskultantaj,
ni tre dankas Vian atenton
kaj
invitas al vigla pridiskutado!

Utho Maier, Karl Heinz Schaeffer